

BARRUD
en by i Västergötland
genom 100 år

BYALAGET I BARRUD
MCMLXXXIV

DIGITALISERAD VERSION 2021

DEL ETT: BOKENS SIDOR 0 – 26

Del två: bokens sidor 27 – 59

Del tre: bokens sidor 60 -87

INNEHÅLL

INLEDNING

BARRUDS8YGDENS ÄLDSTA HISTORIA

Författare Bertil Undén

BYBOR I BARRUD MED OMNEJD ÅR 1910

LEVEBRÖD OCH SYSSLESÄTTNING

PÅ 1910- TALET Med framåtblickar

BILDER FRÅN 1930- OCH 40- TALET

BARRUD PÅ 1950- TALET

BARRUD ÅR 1982

FOTOGALLERI: BYBOR PÅ 1980- TALET

DEL TVÅ

GÅRD FÖR GÅRD - STÄLLE FÖR STÄLLE

Stenberget: Undén/Persson

Stenberget: Johansson

Jotunheim

Grässjöfallet

Dammkärret: Göransson

Dammkärret: Carlqvist/Larsson

Notängen: Granhed

Notängen: Djurberg

Barrud: F. d. Svensson

Barrud: Persson/Undén

Barrud: Olofsson

Barrud: F. d. Gustaf Moberg

Barrud: Gustafsson

Barrud: Fransson

Barrud: F. d. Andersson

Soldatbostället

Barrud: Gunnarson

Barrud: Wärn

Krontorp

DEL TRE

Bönehuset i Barrud

SKOLAN I ULLSANDSMO

SOLDATLIV I BARRUD

SAGT OCH GJORT I BARRUD

NÄR SÅGVERKET I BARRUD

FICK FLERA DELÄGARE

NÄR MARIA OLOFSDOTTAR 5KREV

HÅLLNINGSKONTRAKT

TRE SYSTRAR FRÅN VÄRMLAND
NÄR DET VAR MISSIONSAUKTION
I BARRUD
EN 8ARRUDSPROFIL UNDER 1900- TALET
MOBERGS SLÄKTTAVLA
med anknytning till Barrud
BARRUD ÅR 1984
ÅRTAL I BARRUDS HISTORIA

FÖRORD TILL DEN DIGITALISERADE VERSIONEN 2021

När 1970- talet gick mot sitt slut väcktes en tanke i Barrud och den utvecklade sig till ett projekt som varade i två somrar, 1979 och 1980. Inom byns hank och stör fanns en pärla som övergivits och var på väg att förvandlas till ett ruckel, utan antydning till pärleglans.

Barruds *Bönhus* - jag kommer alltid att kalla det så, när jag själv får bestämma – hade stått där sedan 1894 men nu var risken överhängande, att det skulle rasa ihop. Det blev ett upprop på våren 1979: Kom och hjälp till! Två somrars arbete, med frivillig arbetskraft, i en omfattning som ingen kunnat förutse, gjorde underverk, om man med underverk menar att Bönhuset på sensommaren 1980 lyste som en äkta pärla, infattad i en skön omgivning. Vålligt ställde markägare och arrendator mark till förfogande runt huset, och den marken räckte till en rymlig parkeringsplats, en äng där Byalaget fick slå gräset och sätta upp en hässja på gammaldags sätt samt ännu en äng, utanför Bönhusets gavel, där en midsommarstång kunde resas och Små Grodorna skutta i frihet, sommar efter sommar efter 1980.

Det bildades ett Byalag med generösa stadgar (regler) som tillät varje människa som brydde sig om Bönhuset i sin naturliga omgivning, att vara medlemmar. Byalaget anordnade gemensamma aktiviteter från tidiga våren till sommarens slut. Man hade lärt känna varandra redan under arbetsomrarna och den gemenskapen utvecklades under de följande åren. Någon kom på idén (det var faktiskt Ulf Drake), att man borde skriva om byns historia. Byalaget beslöt att så skulle ske, varefter Ulf och jag satte igång att samla material. Vi fick positiv respons och på våren 1984 skrev jag koncept till den så kallade Barrudsboken. 200 exemplar trycktes av SJ i Stockholm, med mycket förmånliga ekonomiska villkor. De böckerna såldes slut samma sommar (1984) och ytterligare 200 exemplar trycktes senare på samma ställe. Även dessa såldes så småningom. Boken kostade 50 kronor och försäljningen förstärkte Byalagets kassa med 20 000 kronor.

Jag har nu dammat av manuskriptet från 1984 och avsikten är att publicera Barrudsboken på min hemsida www.mossebobladet.se. I den här delen – den första av tre – finns bokens första 26 sidor. Del två och tre får ungefär samma omfång. Bilderna specialbehandlades för att kunna tryckas med den tidens teknik. Det innebär att en del av dem blir lite rutiga i denna tappning. Om jag har samma bilder i original, använder jag dessa.

Det finns flera berättelser och filmer på hemsidan som berättar om Barrud. I detta sammanhang vill jag främst peka på en uppföljning till Barrudsboken, som fokuserar på folket i Barrud under artonhundratalet: <http://mossebobladet.se/a.big.barrud%20adert.h.talet.pdf>.

En majoritet bestämde 1984 att Barruds pärla skulle kallas *Bönehus*, med motiveringen att *Bönhus* lät lättsinnigt. Majoriteter ska man respektera, så jag använder bokens beteckning i den här utgåvan. Men man ska veta att ingen Barrudsbo någonsin kallade sitt Bönhus för Bönehus och lätt sinne är en egenskap, värd att sträva efter.

/ Alf

INLEDNING

Bakgrund

På Byastämman i Barrud den 6 augusti år 1981 beslöts att det skulle göras en kartläggning av byns Barrud med omnejd historia under de senaste hundra åren. Kartläggningen skulle bland annat omfatta

invånare

ägarförhållanden

sysselsättning, skolgång, med mera

Ulf Drake och Alf Gunnarson fick i uppdrag att sätta igång arbetet.

Avgränsning

Vi fann det snart nödvändigt att avgränsa omnejden till att, utöver själva byn Barrud, omfatta följande ställen: Stenberget, Jotunheim, Grässjöfallet, Dammkärret och Notängen.

Visserligen är det flera ställen som skulle platsa i en area med Barrud som centrum, men av praktiska skäl har det blivit nödvändigt att begränsa kartläggningen till denna relativt snäva cirkel. En kort beskrivning av Ullsandsmo skolas historia finns dock med.

Arbetets uppläggning

Arbetet med inventering och faktainsamling har gått till så, att samtliga nuvarande ägare till fastigheter inom området har lämnat en kortfattad redogörelse på en speciell frågeblankett. Frågorna gällde bland annat vilka som ägt fastigheten under det senaste seklet och vilka människor som bott där. Nästan alla tillfrågade har visat ett mycket positivt intresse för utforskningen och de flesta svaren fanns redan under sommaren 1982.

Under våren och sommaren 1983 har boningshusen fotograferats och efter kompletterande samtal med de nuvarande ägarna och andra personer med Barruds- anknytning, har arbetet kunnat slutföras under våren 1984.

Källmaterial, ambition och brasklapp

Utöver frågeblanketterna har följande källor använts för kartläggningen:

Köpebrev, lagfartshandlingar med mera

Protokoll från Barruds Friförsamlings möten, från år 1909 och framåt

Protokoll från missionsauktioner i Barrud under ett tjugotal år runt sekelskiftet

Finnerödjaboken

Vi har valt ett inte gå djupare än så för att finna källmateriel. Det finns naturligtvis en mängd ytterligare upplysningar om människorna i Barrud, i de gamla kyrkböckerna till exempel. Men vi har velat få det här arbetet avslutat inom rimlig tid och därför har vi nöjt oss med den information som fanns nära till hands.

Syftet med kartläggningen är att ge en någorlunda fullständig bild av vilka människor som har levt i Barrud under de senaste hundra åren och lite grand om vad de sysslade med och under vilka villkor de levde.

Säkert har vi misset några människor och säkert är några uppgifter inte precis på året riktiga. Men vi tror ändå att sammanställningarna om ägande och släktförhållanden är av intresse. Och den som vill forska vidare på något område inom Barruds historia har i denna skrift ett bra materiel att gå ut ifrån.

Barrud:
En by i norra
Västergötland.
Eller om man så vill:
En by i sydvästra
Örebro län.

BARRUDSBYGDENS ÄLDSTA HISTORIA

En uppsats av Bertil Undén

Frans G. Bengtsson, författaren som bott i närheten av Tiveden, skriver i sin bok "Lycklig resa", att det bland Sveriges sjöar knappast finns någon som i skönhet överträffar Unden. Han skriver: "Vildmarken innesluter den och människoboningarna vid sjön är av hederlig sort och bebos av allt att döma av riktiga människor".

I min lilla historik vill jag berätta något om Barrud som ligger vid norra delen av sjön Undan. Byn ligger i en gammal historisk bygd, där spår visar att trakten varit bebodd av människor före vår tidräknings början. Inte långt från Barrud finns en fornborg, Skansberget, i närheten av Lilla Ramsnäs. Enligt Gustaf

Neander daterar sig fornborgen till cirka 400 e. Kr. Borgen ger vittnesbörd om att trakten varit bebodd under senare delen av järnåldern.

Tiveden var ett gränsområde mellan svearnas och göternas områden och härtåg tog lämpligen vägen över Tiveden. Folket söder om Tiveden kände inte samma lojalitet mot den begynnande kungamakten under medeltiden som folket norr om skogarna. Västgötarna utgjorde under medeltiden en oroshärd för de styrande. I sydligaste Västergötland fanns en närhet till danska områden och det gjorde att dessa västgötar var något opålitliga. Man kände sig varken som svenskar eller danskar.

Då bygderna kring Barrud kändes oroliga, begav sig invånarna från sina boplatser till försvarbara platser för att rädda sig själva och sin boskap. Ännu äldre är de stenåldersfynd som gjorts i Barrud. År 1898 hittades en flintspets, omkring tjugo cm lång, år 1900 fann man i en åker vid Ekestubben en skafthålsyx som var tolv cm lång och år 1929 påträffades en skafthålsyx vid rivning av ett äldre hus i Barrud. Yxan var instucken i husgrunden under eldstadsmuren. Enligt gammal folktro skulle det skydda mot åska och andra olyckor. Dessa fynd är från senare delen av stenåldern, den så kallade hällkisttiden (ca 1800- 1500 f. Kr).

För människorna i byn gav skogen och vattnet sin del till uppehållet. Något egentligt jordbruk kan man inte tala om förrän långt fram i tiden. Bebyggelse vid vatten har i alla tider varit viktig för överlevnad. Därför kan man säga att Barrud och Unden har ett nära historiskt samband.

Skogarna var rika på både varg och björn ända in på 1800- talet. Enligt domböckerna fälldes den sista björnen i Finnerödja socken år 1858. Vargen var ett gissel för folket i skogstrakterna. Mellan åren 1827 och 1839 fälldes inte mindre än 658 vargar i Skaraborgs län. Åren 1850- 1859 var motsvarande siffra 112. Enligt Gustaf Neander var varg synlig i Finnerödja så sent som omkring år 1880. Från domböckerna får man uppgiften att Sven Persson i Stenberget nedlade en varg år 1801. Lodjuren försvann omkring år 1900, men några djur lär nu åter finnas i skogarna kring Barrud.

I trakten av Barrud har man hittat den mycket sällsynta orkidén "Skogsfruns blomma" (latin: *Epipogium aphyllum*). Det är en saprofyt. Den blommar vart tionde år ungefär och är mycket anspråkslös. Blomman har också den egenheten att den försvinner under ganska lång tid, för att plötsligt finnas där igen. Vem kommer att upptäcka den igen? Skogsfrun var den hemlighetsfulla varelsen som visade sig för kolare under mörka höstkvällar, när milröken drev in över Barrud. Skogsfrun höll vakt kring milan, när kolaren sov. Hon lär ha varit fager framifrån, men bakifrån såg hon ut som ett urkavat trätråg. Liksom näcken har sin blomma, har skogsfrun sin.

Den mörka skogen och det djupa klara vattnet i Unden har nog i alla tider satt Barrudsbornas fantasi i rörelse. Den som träffat gamla bybor vet att det finns mycket att berätta om märkliga och oförklarliga möten med skogsfruar och annat. Författaren Verner von Heidenstam skriver i Bjällboarvet att "Tiveden var hedningarnas och häxkarlarnas skog. Tjutande och rytande väsen ströko omkring på myrarna som vilsekomna hundar".

Vad utmärker en Barrudsbo? Jag vet inte om han skiljer sig, från Tivedsbon eller Västgöten i största allmänhet, men nog är han väl lite att ta efter. En landshövding i Mariestad skrev år 1828 apropå västgötar och det bör väl gälla även Barrudsbor: "Västgötarna har ett sunt förnuft, är redliga, ordningsamma och älskar fosterlandet. De är också sparsamma, ja till och med snåla".

Namnet Barrud nämns första gången år 1542, d v s under Gustav Vasas regeringstid. Fortfarande kan man höra gamla Barrudsbor säga "*Barrö*" (med tonande "r"). På en karta över Stenberget från år 1774 står det att "gården gränsar till Barrö ägor". Ortsnamnen med - rud, - ryd, - röd, - red och - rödja härstammar från medeltiden och betyder röjning eller nyodling. Namnet kan eventuellt ha utvecklats Barrödja - Barröd - Barrö - Barrud.

På lantmäterikarta över Stenberget från år 1709 skrivs Lacus Unden (Lacus= sjö). Namnet Unden kan komma från latinets "Unda" som betyder våg. Ordet finns till exempel i ondulera (göra vågigt) och undin (vattenande). Gamla Barrudsbor kan fortfarande säga "U- en" om sjön. Den som upplevt Unden en blåsig dag vet att den gör skäl för namnet "Vågornas sjö".

Den gamla bebyggelsen i Barrud är märklig. Tiveden har i stor utsträckning odlats upp av finnar. Om detta erinrar namn som Finnerödja, Finnefallet, Tarvalamp och Mustalamp. Finnen byggde helst högt uppe på en skogsås, med utsikt över skog och vatten. Detta är mycket tydligt då man åker omkring i Tiveden. Författaren Johan Ludvig Runeberg skriver om bonden Paavo: "Högt bland Saarijärvis moar bodde bonden Paavo på ett frostigt hemman, skötande dess jord med trägna armar, men av Herren väntade han växten". Så bodde man också i Tiveden. Det kallas "ensittar- eller höjdbbyggelse", vilket var olik svenskarnas sätt att bygga. Svenskarna har sedan urminnes tider byggt i byar, typ Barrud. Finnen hade tydligen inget behov av att umgås med grannar, men för svensken var det viktigt med gemenskap kring en bygata.

I det gamla Barrud förekom, liksom i landet i övrigt, en utbredd självhushållning fram till mitten av 1800- talet. Först då blev pengar ett verkligt betalningsmedel. Tidigare skedde byteshandel. Man klarade sig någorlunda bra med vad jord, skog och vatten gav. Salt var man dock tvungen att köpa eller byta sig till. Salt var därför landets viktigaste importvara ända in på 1700-talet.

Tjärbränning var vanlig i Tivedens skogar och många tjärdalar vittnar om att tjära var en viktig inkomstkälla. Under 1700- talet producerade Skaraborgs län 735 tunnor tjära per år, varav Vadsbo härad svarade rör 400. I slutet av 1800- talet fanns ett tjärbruk i Hallerud. Töre köptes runt Unden och forslades med hjälp av två segelbåtar, "Hjälma" och "Törestubben", till bruket. Från Hallerud till sjön Viken, genom vilken Göta Kanal går, fanns tidigare en 4, 9 km lång järnväg. Den invigdes år 1901 och var en viktig förbindelselänk mellan Unden och Göta Kanal. Dess storhetstid varade dock bara under några decennier och under 1940- talet rev man upp spåret. Utskeppningshamn från Barrud var allmänningen vid Villaviken.

I självhushållningens tid hade man också vattenkvarnar. År 1883 omtalas en vattenkvarn i Barrud. Rester av denna finns fortfarande kvar. Spån för takläggning hyvlades också. I utkanten av Barrud syns i en bäck rester av en sådan anläggning. En kraftig järnaxel vittnar om denna tillverkning.

I slutet av 1700- talet försökte man starta tillverkning av kvarnstenar vid Kvarnstensbergen, som ligger mellan Barrud och Slottsbolet, nära den så kallade Drottning Kristinas ridväg. Hon lär ha ridit denna väg från Gudhammar till Ramsnäs. Hon var myndig drottning i Sverige åren 1644—1654. Senare planerades ett stickspår mellan bergen och Gårdsjö. Stenarna var dock för hårda och av storföretaget blev intet. Minnen från denna tid är en del stenblock som ligger kvar vid bergen samt den kvarnsten som ligger vid rastplatsen vid 6 -an, där Bergabacken börjar. Den stenen fungerar som bord.

Barruds by, med Unden och Tiveden i bakgrunden.

Den kulturhistoriska byggnadsinventering, som Örebro läns museum gjorde av Laxå kommun år 1977, påpekar beträffande Barrud att "nybyggnadslov bör lämnas först efter samråd med antikvarisk expertis. By- karaktären och kulturlandskapet runt byn bör i möjligaste mån bevaras".

Barrud är ett exempel på en svensk bygd som är värd att vårdas och älskas.

Så blank ligger blånande Uden
och stilla det är uti byn.
Så ljuvt sjunger trasten i lunden.
Så skönt drillar lärkan i skyn.

Så lyriskt uttrycker A. E. Hellman i en dikt den stämning som råder runt sjön.

BYBOR I BARRUD MED OMNEJD ÅR 1910

Låt oss gå in vid en viss tidpunkt och göra en rundvandring i byn Barrud med närmaste omnejd och se vilka människor vi träffar på de olika ställena. Vi väljer år 1910 och det är under en period då byn har som mest invånare.

Vår vandring börjar i Stenberget. På det nedersta stället bor sedan elva år tillbaka Gustaf och Anna Davidsson. De har åtta barn som är mellan 25 och 8 år gamla. Kanske har några av de äldre barnen flyttat hemifrån, men de flesta är nog kvar i Stenberget. Barnen heter i tur och ordning: Emil, Hanna, Maria, Annie, Ester, Herman, Elsa och Helga. Deras bröder Johan och Karl avled vid tidig ålder. Fyra av syskonen kommer förr eller senare att resa till Amerika och två stannar där för gott.

I granngården bor Carl David Andersson och hans hustru Hilma. De ska bo ännu sju år i Stenberget, innan de flyttar till Lugnås. Tre barn har de hunnit få hittills. Folke som är äldst är åtta år. Hans småsyskon heter Greta och Gösta. Karin och Knut kommer till världen inom tre år.

Halvvägs till Barrud, tittar vi upp till Jotunheim. Där har kaptenerna Sten Ludvig Djurberg och Nils af Geijerstam nyligen uppfört ett tvåvånings timmerhus på Victor Mobergs före detta potatislycka. Huruvida deras hustrur Selma respektive Elin redan är med på Jotunheim är väl osäkert, men säkert är att familjerna snart kommer regelbundet till Barrud. För att få möjlighet att bedriva jakt har de skrivit ett arrendekontrakt med Gustaf Svensson och det innebär att de har rätt till all jakt på dennes fastighet.

När vi kommer upp mot byn stöter vi först på Gustaf Svenssons ställe. I den redan rätt risiga stugan på vänster hand bor han tillsammans med sin syster Anna Stina och de kommer att bo här ytterligare tjugofem år.

Sedan står det inte på förrän vi är framme vid Olof Mobergs ställe. Här bor han sedan omkring trettio år tillbaka med sin hustru Lina. En fosterdotter har de skaffat sig och hon heter Beda. De kommer att bo här i drygt tio år till, innan de flyttar till Nyborg i Finnerödja.

Bara ett stenkast därifrån, lite längre från vägen, bor Olofs bror Victor Moberg och hans familj. Victors hustru hette Johanna Sofia, men hon avled redan år 1901, endast femtio år gammal. Det finns sju barn och nu, år 1910, är den äldsta som heter Hulda, 32 år gammal och den yngste som heter David Gunnar, är 17 år. Däremellan finns Johan, Amanda, Gustaf Henning, Hanna och Emma Elin. De flesta i den unga generationen torde vara utflugna, så normalt bor det väl även här en relativt liten familj.

Svensson stuga i Barrud.

Stannar vi kvar på vänster sida om vägen, kommer vi så småningom till den tredje Moberg- broderns ställe. Det är stamhemmanet för släkten Moberg och där bor nu Lars Gustaf med hustrun Lovisa. De nuvarande tre hemmansägarna Mobergs farfar, trumslagaren Olof Moberg, ägde stamfastigheten redan år 1798. Lars Gustaf och Lovisa har nio barn och de är i ungefär samma ålder som Victors. Barnens namn är: Erik Gustav, Johan, Hulda, Frida, Anna, Axel, Oskar, Naemi och Sigfrid. Fyra av dem har gett sig iväg, eller kommer att ge sig iväg, till Amerika.

Snett emot, på andra sidan vägen, bor August och Emma Sofia Karlsson. De har tre barn. Alex är elva år, hans syster Edit är nio och Sven är sex år gammal. Det kommer att dröja fyra år innan lillasystern Margit föds. August och Emma har så här dags varit hemmansägare i drygt tio år.

Nu är det kort väg mellan byns bostadshus. I det första huset, utefter bygatan till höger, bor Gustav och Hanna Eriksson med sina tre barn. Gunnar är fem år, Erik är fyra och Gunhild är ett år. Det kommer att dröja ännu nio år, innan Berta föds.

I närmaste granngården har det varit nya ägare i ett år nu. Året före kom svenskamerikanen Per Johansson tillsammans med sin syster Tilda och hennes make Frans samt barnen Anna, Karl, Erik, Nils, Axel och Eva, till Barrud. De kom från Grässjön i Tived. Dottern Karin föddes kort efter ankomsten till Barrud och hon är ett år nu. Anna, som är äldst i syskonskaran, är sexton år gammal.

Längre upp på bygatan, till höger, bor Per Gustav Andersson med hustrun Hulda Charlotta och tre barn. Ingeborg är tio år, Erik sju och Hanna fyra år. Om ett år kommer David att födas och åtta år framåt i tiden kommer Gerda till världen och Barrud.

Bygatan i Barrud på 1910- talet.

Från Hulda och Per har man god utsikt över soldat- bostället som ligger strax nedanför. Där huserar Henning Söder och hans hustru Clara. Tio barn finns det i familjen och de är mellan tjugo och fem år. Tvillingsönerna Manfred och Gustav är äldst och därefter har vi Hulda, Karl, Johan, Selma, Anna, Elsa, Nils och Linus. Nu är det lugnt i landet och Henning får tillbringa den mesta tiden hemma i Barrud, men för fem år sedan, vid tiden för unionsupplösningen, fick han ge sig iväg till Värmland och norska gränsen. Fast det blev ju bara beredskap förstås.

Den gamle knekten, Salomon Söder, har fått maka på sig ett stycke. Numera bor han som pensionär i en liten stuga utmed Vallgatan, på byns allmänning. Han och hustrun Clara (Gammel- Clara kallad) bor ensamma i den lilla stugan och när de ska besöka bönehuset är det en promenad på knappt hundra meter.

Bönehuset, ja. Det har nu hela sexton år på nacken. Och det står där högtidligt tyst. Annars är det många aktiviteter här, både på söckendagar och helgdagar. Söndagsskolan har många elever och Barruds friförsamling har ett relativt stort antal medlemmar som möter upp, när den tillreste predikanten kommer till bys. Bönehuset besöks inte bara av de som är medlemmar. Särskilt när det är missionsauktion kommer folk av alla de slag.

Bönehuset är också byns samlingslokal, när man har något gemensamt att förhandla om. Det sker förresten en tillbyggnad det här året. Huset får en veranda (farstu) i västra änden. Köket kommer att byggas till om fem år. Mellan bönehuset och "Franses" ligger det en liten undantagsstuga och där bor änkan Carolina Pettersdotter. Hon och hennes make Jan Petter Jansson ägde "Franses" gård till i slutet av 1800- talet. I Carolinas kök brukar man än så länge koka det obligatoriska kaffet, när det är aktiviteter i bönehuset.

Sist i byn, åt Dammkärrens- hållet, ligger Carlsönernas ställe. Här kan vi träffa Johan och Augusta Carlsson som lever här tillsammans med Johans bröder Carl och Adolf. Adolf for till Amerika år 1907, men han kom hem igen redan året därpå. Syskonen Ida och August har varit i Amerika i drygt femton år redan. Carlsönernas mor Gustava bor här också. Dottern Birgit föds tre år senare, samma år som Gustava avlider.

Nu tar vi oss tillbaka ett par hundra meter i riktning mot sjön Unden och hamnar då hos Wärns. Här bor August Wörn och hans hustru Anna Stina. De bor lite provisoriskt just nu, för deras hus brann ner till grunden året före. Om ett år är ett nytt hus rest. Sju barn har de fostrat under åren och i varje fall sonen Gustaf är hemmavid, för redan nästa år tar han över gården efter fadern, som avlider då. Gustaf är yngst bland syskonen. De övriga heter Emma, Alma, Amanda, Hanna, Ida, Axel. Fyra av dem har utvandrat, eller kommer att utvandra, till Amerika.

Och så en utflykt på en dryg kilometer, till Dammkärret. På det bortre stället, från Barrud sett, bor Alexander (Sander) Johansson och hans hustru Anna. De har sju barn i åldern femton till tre år. År 1895 fick man trillingar, tre pojkar som döptes till Johan, Oscar och Karl. Johan avled redan efter två år. Sedan föddes i tur och ordning Ellen, David, Elsa, Judith och Karin. Nästa år kommer det sista barnet och hon får heta Astrid.

På grannstället bor Gustaf och Signe Skoog tillsammans med Signes fosterföräldrar Lars och Lena Johansson. De kommer att bo här i sju år till, innan de flyttar till Stenberget och hyr bostadshuset efter Carl David och hans familj.

Men åter till Barrud och sedan en utflykt i motsatt riktning. Vi går mot Slottsbolet och hamnar i Grässjöfallet. Här lever sedan tre år tillbaka Karl och Ida Andersson. En son har de och han heter Nils.

Och slutligen, ännu en liten avstickare från Barrud. Nu gäller det Krontorp. Det ligger tre- fyra hundra meter från byn, mitt i skogen, på gränsen till Kronan. Härifrån har nyligen Per Edward Persson och hans hustru Maria Chattrina flyttat, efter att ha bott där nästan trettio år. De nuvarande "krontorparna" heter Gustav och Lovisa Eriksson samt Lovisas syster som heter Lotta.

Var det allt? Eller glömde vi Notängen?

Ja, visst kan vi gå den dryga kilometern till sjön Unden och den så kallade Notängen (men det finns inga bofasta människor där). Notängen ägs av Per Johansson och det ska dröja ännu omkring trettio år, innan det byggs hus på denna äng.

Summering

Sätter vi oss nu ner och summerar vår rundvandring året 1910, kan vi räkna in mellan sjuttio och åttio personer och då har vi inte räknat med Jotunheim. Vi har inte heller räknat med mer än någon enstaka gamling, som sitter på undantag här och var.

Det är nog realistiskt att räkna med att det totala invånarantalet i Barrud, med Stenberget, Grässjöfallet, Dammkärret och Krontorp, är mellan 80 och 90 vid denna tidpunkt. Och det är en by med övervägande ungdomligt folk. Faktum är att cirka femtio av invånarna är under tjugofem år.

LEVEBRÖD OCH SYSSELSÄTTNING PÅ 1910-TALET

(Med framåtblickar)

Barrudsborna på 1910-talet är främst jordbrukare och skogsbrukare. Både män och kvinnor och barn är engagerade i arbetet på gården och man lever på ett sätt som bra mycket liknar självhushållning, det vill säga man producerar i huvudsak på gården, det man konsumerar. Ett visst tillskott måste man givetvis skaffa utifrån. Det gäller bland annat kryddor och andra förnödenheter som inte går att framställa på gården. De varorna handlar man på olika ställen. En del handlar i Gårdsjö och en del i Finnerödja. På båda ställena finns det flera affärer att välja mellan. På närmare håll har man en liten butik vid Ljungås, på Myran, halvvägs till Finnerödja.

Jordbruk

Nyodling förekommer fortfarande och det är nu, och några tiotal år framåt, som Barrud har sin största åkerareal. De många och ofta mycket vällagda stenmurarna kommer alltid att vittna om dessa tiders hårda dagsverken, då man röjer ny mark och befriar redan brukade åkrar från sten. Det gäller att få åkrarna så stenfria som möjligt, för att lättare kunna bruka jorden. Och stenmurarna blir helt underhållsfria stängsel och gränsmarkeringar.

Från omkring år 1940 går det åt andra hållet med åkerarealen. Då blir det mycket åkerjord som lämnas åt sitt öde och blir ängsmark och rent av skog igen. Nu odlar man främst råg, vete och havre. I växelbruket ingår det också att under tre år i rad skörda gräset på en åker, innan det är dags att vända torvorna med plogen och därefter låta jorden ligga öppen (i träda) under ett år och köra den ren från ogräs, med hjälp av träpinneharven.

Då har man kommit runt ett jordvarv, så att säga, och det är dags att beså jorden igen. Potatis, rovor, kålrötter och kål är också viktiga och nödvändiga produkter, liksom morötter och rödbetor.

Redskapen är enkla och det krävs mycket arbete och tålamod, innan en enda åker blivit plöjd eller harvad. Oxen är fortfarande vanlig som dragare, men hästen börjar nu på allvar att konkurrera om platsen mellan skaklar och linor. Det kommer att dröja länge än innan traktorn gör sitt intåg i Barrud. Då är vi framme vid 1950- talet.

Det egna kroppsarbetet, styrkan, uthålligheten och viljan bestämmer hur mycket som skall bli gjort under ett dagsverke. Ta det där med slåttern till exempel, både vad det gäller gräs och säd. Männen med liar och kvinnorna och barnen med räfsor och sina bara händer. Och det är inga åttatimmarsdagar. Man börjar när daggen gått ur gräset och håller på till skymningen. Fast i rättvisans namn ska det sägas att uppehållen är rätt många under arbetsdagen. Det brukar bli förmiddagskaffe vid elvatiden och middag klockan ett. Och på eftermiddagen ska det vara kaffe klockan fyra. Frukost och kvällsvard ingår naturligtvis också i den dagliga rutinen.

Slättermaskinen uppenbarar sig i Barrud i början av 1930- talet och den blir naturligtvis mycket arbetsbesparande. Sedan kommer, efter något tiotal år, den så kallade självavläggaren, som är föregångare till självbindaren. Den senare kommer i något enstaka exemplar under 1940- talet. Skördetröskan låter vänta på sig till 1960- talet. Och den blir inte var mans egendom.

Boskapsskötsel

Kor, får, svin och höns är den vanliga djuruppsättningen för Barrudsbonden. Mjölken tas om hand hemma på gården. Den separeras och grädden kärnas till smör. Skummjölken går direkt tillbaka i produktionen, som föda åt grisar och kalvar. Korna mjölkas för hand. Mjölkmaskinen kommer bara till en del av Barruds bönder och den kommer först på 1940- eller 50-talet. Mjölkbilen till och från Hova Mejeri börjar gå sin runda om Barrud på 1940- talet och då ställs de flesta separatorerna (av märket Alfa Laval) och kärnorna undan för gott.

Ullen tas om hand på gården och bereds till garn. Äggen tas med till handelsboden tillsammans med det nykärnade smöret och byts mot varor som är nödvändiga, men inte kan framställas på gården. Det kan gälla salt, socker och allehanda kryddor, som exempel. Grisarna göds till november månad. Då är det dags att ställa till med slakt. En hel del av slaktalstren går väl åt redan under den stundande julhelgen, men man frossar inte. Det gäller att ha mat även då det är slut "på jula å då goa bröt". Det är saltet som är konserveringsmedel och "suglet" kan få ligga ganska länge i saltkaret, innan det förbrukas. Lite härsket kan nog fläsket bli fram på försommaren, men man får inte ha för stora fordringar. Vad har man för val?

Bin är icke boskap, men bin producerar honung. Och honung är en viktig ingrediens i hushållet. Därför är det rätt vanligt att Barrudsbonden håller sig med ett antal bikupor.

Skogsbruk

Skog har man gott om i Barrud. Drygt 90 procent av markarealen är skogbevuxen. Men det är inte så stor efterfrågan på virke och massaved vid den här tiden, så den skog. man avverkar går mest till kolved och ved till spisar och kakelugnar.

Vinter i Barrud på 1920- talet.

Kolningen har sin egen historia. Här nöjer vi oss med att konstatera att det är en mycket viktig bit i Barruds- bondens försörjning. Det är inte så lätt att skaffa kontanter till att betala räntor på lån och reverser och till andra utgifter. Inkomsterna från kolningen är i vissa fall en ren nödvändighet, för att man skall klara sin ekonomi.

Kolmilorna står tätt i skogen fram på höstkanten och snart ryker det både här och där. Innan julen är inne, ska milorna vara rivna och kolet fraktat till Röfors Bruk eller Finnerödja station. Det är en hård och smutsig hantering, men det kan nog kännas som avkoppling ändå från det övriga, ofta enahanda arbetet på gården. När milan väl är tänd och om allt fungerar som det ska, kan det bli riktigt vilsamt att ligga i kolarkojan och vakta milan.

Verktygen som används i skogsarbetet är enkla och här, liksom i jordbruksarbetet, är det den egna kroppsarbetsinsatsen som bestämmer hur mycket det ska bli gjort under en dag. När Barrudsbonden går till skogen, har han yxan i ena handen, sågen över axeln och lite matsäck i den andra handen. Det är vad han behöver för sitt dagsverke i skogen.

Tilläggsbild: Laga skifteskarta från 1851. Barruds centrum.

När virket skall forslas ut från skogen, är det oftast med hjälp av häst och släde. Tidigare var det en oxe som fick dra. Ett särskilt praktiskt redskap är den så kallade stavsläden. Den kan användas både höst och vinter och det är ett smidigt redskap att ta sig fram med mellan stubbar och stenar. Medarna är naturligt krokväxta och försedda med slitytor av smidigt gran- eller björkvirke och de byts, så snart de blivit nerslitna.

Motorsågen är långt, långt borta ännu. På 1950- talet sker denna revolution i Barrud. Den första motorsågen är en tvåmans- mastodont och den är så tung att den måste transporteras från byn och ut i skogen på en hästdragen släde. Det blir känt i byn, vad som håller på att hända och på morgonen är det ett stort följande som drar ut i skogen för att vara med om premiären. Nästan hela den manliga befolkningen i Barrud är faktiskt med. Och nog blev man imponerade. Visserligen gick tvåmanssågen bara att använda till att fälla träden, men bara det. Och att den ojämna terrängen innebar att den klumpiga sågen lämnade stubbar som var halvmeterhöga gjorde väl heller ingenting. Stubbarna blev efter hand utmärkta sittpallar för den talrika publiken. Där satt man på de sittvänliga stubbarna och diskuterade för och emot. En ny tid för Barruds skogsbruk hade just börjat.

Utvecklingen därefter går som vi vet mycket snabbt. Motorsågarna blir lättare och lättare, medan skogsmaskinerna blir bara större och tyngre. Som en följd av detta blir såren i Barruds natur allt mera svårläkta. Men det är en annan historia.

Vad skogen ger mer

Kreaturens får sin huvudsakliga föda i skogen under sommarhalvåret. De släpps vall på mornarna och tas hem igen först till kvällsmjölkningsen. Tack vare de meterhöga gärdesgårdarna, som delar in skogen i ägofällor, kan djuren hållas på rimligt avstånd från gården. De vilda bären är inte oväsentliga. Det är mycket blåbär, hallon, smultron och hjortron som tas tillvara, men viktigast är i alla fall lingonen (kröserna) som syltas och sedan ingår i många måltider under året. Blir det gott om lingon, kan man sälja en del och därigenom tjäna några kronor.

Jakt och fiske

Hur är det med jakten och fisket? Är det livsviktiga sysselsättningar eller är de främst ägnade att vara avkoppling och "sport" vid den här tiden? Svaret är nog: både och. Jakten ger inte så mycket inkomster, men nog blir det en och annan måltid den vägen, som omväxling till det saltade fläsket. Huvudsakligen är det småvilt och fågel man jagar. Rådjursstammen är inte så betydande ännu och detsamma gäller älgarna. Ja, apropå inkomster. Ett och annat rävskind blir det väl och det kan ju ge några kronor. "Sportinslaget" får inte undervärderas. Man behöver avkoppling från vardagsknoget och den avkopplingen skaffar sig många på nära håll, i skogen, med bössan i hand.

Att förena nyttan med nöjet och spänningen är en bra modell, tycker somliga. Det kan kallas "aktiv fritid", men det är ett begrepp som ligger långt bort i framtiden.

Det förhåller sig ungefär likadant med fisket, som med jakten. Men lite skillnad är det nog, trots allt. För fisket av röding, abborre, gädda, sik och nors ger mera valuta än jakten. Dels får man ett ordentligt tillskott till den egna kosten och dels kan man sälja en hel del fisk och på så sätt tjäna en slant.

Men i sanningens namn: det kan vara slitsamt att fiska också. Att dra iväg med sparkstötting och nät ut till Storgrund, mitt i Unden, en blåsig och kall februaridag är inget nöje precis. Nej, då är det allt nödvändigheten som styr. Och att överraskas av oväder ute på Undan en sommardag är inte heller så nöjsamt. Båtarna är visserligen sjödugliga, men de är små. Och Unden är inte att leka med när åskmolnen tornar upp sig. Då är det allt säkrast att "ge säj å hem' at" så fort som möjligt.

Hantverk och hemslöjd

I barrudsbornas halv- självhushållning ingår att så långt möjligt tillverka sina egna verktyg och redskap samt att ta fram råvaror och tillverka linne (väva) och sticka och virka klädespersedlar hemma på gården. Det finns en klar uppdelning på manligt och kvinnligt hantverk. Karlarna tillverkar de grövre sakerna, som ska användas i jordbruket och skogsbruket. Kvinnorna har på sin lott att tillverka saker som kräver tålamod och smidiga fingrar.

Erik Fransson och hans smedja.

Flera gårdar har sin egen smedja och sin egen linbastu. En egen snickarbod har väl alla. Men så finns det någon som specialiserar sig och utför hantverk åt de andra i byn. Så får Barrud till exempel en välutrustad smedja och en skicklig

smed i Erik Fransson, som under några år på 1920- talet förser byn med nya redskap och reparerar sådant som blivit slitet.

Någon fast skräddare eller skomakare finns det inte i byn. Men det ordnar sig ändå, för dels finns det kringvandrande, som ägnar sig åt dessa skrån, och dels kan man ta sig till Gårdsjö eller Finnerödja. Där finns både skräddare och skomakare. Enklare sömnad klarar man själv eller också anlitar man någon som har detta till specialitet i byn.

Något av by- sömmerska är Lovisa Eriksson i Krontorp. Det är många examensklänningar till flickorna och kortbyxor och jackor till pojkarna som blir sydda i Krontorp på 1910- talet och en bit in på 1920- talet. Sömnadslönen för en klänning är cirka en krona.

Examen i Ullsandsmo skola omkring år 1920. Lovisa i Krontorp har haft en bråd tid för att få alla examenskläder färdiga.

När Lovisa blir äldre och får problem att trä nålen på sin symaskin, är det Ida Andersson i Grässjöfallet som oftast anlitas för sömnadsarbeten.

En riktig kapp- sömmerska finns det också i Barrud på 1920- talet. Hon heter Emma Johansson och är dotter till Victor Moberg.

Kvarn har man haft i Barrud under minst etthundra år. Visserligen är det nu vanligt att man fraktar sin säd till Gårdsjö Kvarn eller Finnerödja för att få den mald. Men kvarnen i Kvarnbäcken finns kvar.

Det finns också de som ger sig ut på mera äventyrliga kvarnfärder. På andra sidan Unden, vid Sågkvarn, finns det möjlighet att få sin säd mald. Och det är inte ovanligt att man lastar några säckar säd i träbåten, sätter sig vid årorna och

ror i ett par eller tre timmar. När man sedan fått säden mald, tar återresan lika lång tid. Det är inte svårt att gissa att man gör en ordentlig väderprognos, innan man ger sig ut på en sådan dagsresa. Undens nyckfulla vågor kan ställa till en hel del problem vid sådana kvarnfärder.

Ett gemensamt sågverk har man också haft, så länge någon kan minnas. Det ligger också vid Kvarnbäcken, fast lite längre ner. Två dammanläggningar finns där i Kvarnbäcken och särskilt under vårfloden är det två riktigt imponerande vattenfall.

BILDER FRÅN 1930- OCH 40-TALET

Post- dag: Gustaf i Rabo har säcken full.

Barruds ungdomar samlade vid Unden,

Uppställning vid Bönehuset i början av 1940- talet.

Uppställning vid Notängen. Damkalas.

Uppställning i trädgården: Gustav Eriksson.

Ett helt trösklag framför Wärns stuga.

Barrud fick elektrisk ström 1941- 42. På bilden bland andra: Bröderna Wärm.

BARRUD PÅ 1950- TALET

Vägbygget

När vi gjorde vår fingerade rundvandring i Barrud med omnejd år 1910 gick vi sannolikt till fots. Om vi hade använt något forskaffningsmedel då, hade det nog blivit vagn, dragen av en ox eller möjligen en häst. När vi den gången startade nere i Stenberget hade vi en smal, krokig och knagglig väg att följa för att komma upp till byn Barrud. Och det var många grindar som skulle öppnas och stängas utefter vägen. Det var då, det.

Nu skriver vi år 1953 och det innebär nya tider och nya seder. Det är detta år vägen Smedsbolet- Stenberget- Barrud och vidare genom byn, mot "Krongrinna" är klar. Tack vare detta vägbygge kan man nu färdas, utan problem, med bil från Finnerödja, över Barrud till Gårdsjö. Tidigare hade det varit ett äventyr att färdas med bil mellan Barrud och Stenberget. Men nu har grindarna öppnats för gott på denna väg.

Under ett par år har det varit många människor och maskiner igång med detta projekt. Gästarbetarna och maskinerna drar så småningom bort mot nya arbeten, men någon dröjer sig kvar. Vi tänker då på Evert Tunborg. Han har placerat sin manskapsbod ett stycke in på vägen mot Grässjöfallet och han återtänder sedan, likt en flyttfågel, sommar efter sommar till sin holk i Barrud.

E.T. gör många dagsverken åt Barruds bönder på 1950- 60 och 70- talet. Stark är han. Och tystlåten i sitt arbete är han. Vid bönehusreparationerna åren 1979—80 är han fortfarande med. Då ses han, lugnt och obesvärat likt en elefant, lyfta plankor och stockar och frakta dessa ensam. Andra i arbetslaget hade fullt upp med att klara sådana bördor på två man. E.T. sökte gemenskap. Och säkert fick han något lite av detta i Barrud. En särpling är han i byns historia.

Motorfordon med mera i Barrud

Redan på 1920- talet fanns det bilägare i Barrud. Då var det familjen Eriksson som var ensam om denna "lyx". Men nu, på 1950- talet, ligger det naturligt i tiden att kunna förflytta sig mellan Barrud och omvärlden med eget motorfordon.

Axel Fransson skaffar sig bil och med denna färdas han bl. a. till Finnerödja för att delta i Kommunalfullmäktige- och Skolrådssammanträden.

Och David Andersson köper en grå Volkswagen och han skaffar sig med stor envishet ett körkort. De flesta resorna företar han mellan Barrud och närbelägna köpcentra. Det är en slitstark bil han har, David. Andra bilägare byter efter hand sina bilar mot nyare årsmodeller, men David blir sin bil trogen livet ut. Att han har stor respekt för dess kapacitet framgår klart av följande uttalande från 1970-talet. David har så dags blivit en erfaren bilförare och någon frågar honom hur bilen går.

Svaret blir: "Jo' o, dä sa ja säja Däj, att han går så bra å snappt söm ett skött går' an. Häröm dan la ja in trean bört på mo' a. Men dä gör ja allri öm."

Axel Fransson och David Andersson på 1970- talet.

Den som inte har hart tillfälle att ta körkort, kan ändå nyttja bensinmotor, för att underlätta färderna. Cykel med hjälpmotor, senare moped, blir det då. Bland mopedande Barrudsbor märks bland andra Nils Fransson och Margit Karlsson.

Många minns säkert Margits mopedfärder. Hon var välutrustad. Det var före hjälmvtångets tid, men hon hade både plasttratt och motorhuva på huvudet. Och många ytterplagg blev det att hänga över pakethållaren, då hon nådde målet för sin mopedfärd. Oftast gällde det affärsbesök eller Betel-möte i Finnerödja.

Även Margits bror Alex kunde väl någon enstaka gång sätta sig på mopeden. Annars var han mera intresserad av maskiner av annat slag. I före detta Gustaf Mobergs bostadshus inrättade han en verkstad, utrustad med de mest moderna maskiner och där tillbringade han många "ledia stöner". Resultatet blev bland annat mycket skickligt utförda snickeriarbeten i form av möbler, prydnadsaker med mera. Något av by- snickare var han väl förresten under hela sitt liv. Han hade stort tekniskt kunnande och ett brinnande intresse för dylikt. Att detta intresse var tidigt väckt, visar följande:

Barnen från Barrud var på väg till Ullsandsmo skola en vacker morgon på 1910- talet. Då de kom till sågen, nere vid Kvarnbäcken, dröjde sig Alex kvar och följde intresserat arbetet med att hyvla spån. Han stannade där hela dagen och när kamraterna på eftermiddagen återvände från skolan, följde han helt oskyldigt med dem tillbaka hem. Följande morgon upprepades proceduren. Ja, faktum är att den upprepades en hel vecka, innan Alex återupptog skolarbetet. Det är osäkert om föräldrarna

någonsin fick vetskap om dessa "bravader". (men säkert är att en av skolgossarna var lite rödare om kinderna än de övriga, då de kom hem på eftermiddagarna).

Alex och hans syster Margit är ett par av de sista riktigt genuina Barrudsborna. Båda hade ett försynt, behagligt och vänligt sätt att vara, som gjorde att de var mycket omtyckta av många.

Alex Karlsson på 1970- talet.

De sista bofasta Barrudsborna

Från 1950- talet och framåt finns det inte så många bofasta människor i byn Barrud med omnejd.

I Stenberget bor på ena stället, sedan Herman Davidsson avlidit år 1953, Helga och Maja Davidsson samt systemn Elsa och hennes barn Ann och Ulf.

På andra stället i Stenberget bor Karl och hans hustru Berta Johansson ensamma, sedan deras fem barn efter hand lämnat hemmet. De kommer att stanna i Stenberget till år 1957/ 58, då det bär iväg till Gårdsjö.

I Barrud bor

Gunhild och Bertil Gustafsson med sonen Lennart samt Gunhilds mor Hanna

Alex och Margit Karlsson

Axel, Nils och Eva Fransson samt deras morbror Per

Erik och Rut Andersson med döttrarna Marita och Kerstin, tills familjen flyttar till Nolmarken år 1953

David Andersson

Adolf och Anna Eriksson, arrendatorer på Carlssönernas gård

Gustaf och Hulda Wärn

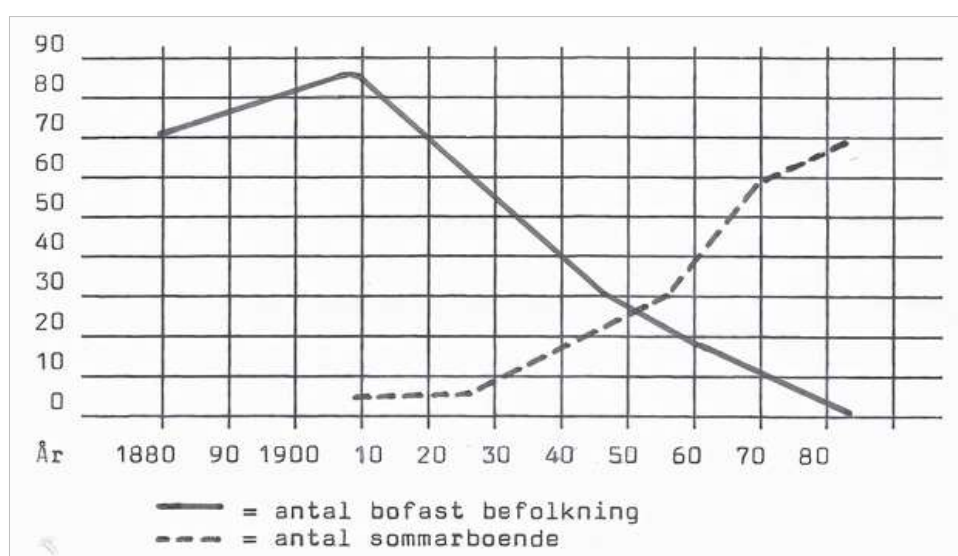
I Grässjöfallet och Dammkärret finns inga bofasta människor från 1950- talet och framåt.

När vi summerar byns med omnejd fasta befolkning, i början av 1950-talet, finner vi att antalet är mellan 20 och 25.

De bofasta och sommargästerna

I början av 1900- talet hade Barrud med omnejd många invånare och alla var bofasta. Sedan kom en liten grupp sommargäster till Jotunheim och ända fram till omkring år 1940 var det till Jotunheim sommargästerna styrde kosan. Därefter kom bröderna Djurberg tillbaka och slog sig ner vid Notängen och ungefär samtidigt kom familjen Gullbrandsson till Grässjöfallet. Sommarbarrudsborna blev fler och fler. Omkring år 1950- 55 blev de bofasta i byn färre än de sommarboende.

Följande diagram visar utvecklingen under hundra år, vad gäller Barruds by med omnejd:

BARRUD ÅR 1982

1982 blev på många sätt ett märkesår i byns historia. Byalaget hade på ett tidigt stadium uppdragit åt en kommitté att planera verksamheten för året och resultatet blev mycket bra.

Aktiviteterna i byn startade med Valborgsmässofirandet och fortsatte så sommaren ut med en mängd trevliga begivenheter, där en av höjdpunkterna var ett besök i det Wärnska museet. Sportentusiasterna fick en ny arena, den så kallade Kornvallen, att motionera på. Mest blev det fotboll för kvinnor, barn, gubbar och "riktiga" spelare. På sina håll spelades det också boccia, både på hemmaplaner och vid Ullsand eller Tivedsbadet, som platsen döpts om till i modern tid.

Midsommarfirandet startade tidigt på midsommarafteon med blomplockning, björkrishuggning med mera och alla fick hjälpa till att klä stängen, som restes på eftermiddagen, då alla samlats. Till barnens förtjusning började så dansen kring stängen, med musik från "vokalisterna" och den så kallade köksorgeln som Birgit Carlsson hanterade med bravur.

Barrudsmästerskapen var nästa planerade programpunkt. Tipspromenad ner till sjön, med olika tävlingsmoment inlagda, ingår i kampen om ett vandringspris. Vid sjön utspisas också deltagarna med saft och hembakade bullar. Tävlingen är uppskattad och såväl barn som pensionärer deltar och får priser. Det är tveksamt om sammanhållningen och gemenskapen i Barruds by någonsin varit bättre än detta år. Alla arbetade osjälviskt för gemensam trevnad. Bland annat blev ett nytt "Postverk" tillverkat. I själva verket är det ett regnskyddat brevlådeplank.

Aktiviteter, som byalaget hade, förevigades både i bild och skrift av påpassliga deltagare. En del blev till och med verserat.

Fotboll i Barrud. Observera att fönstren fortfarande är hela.

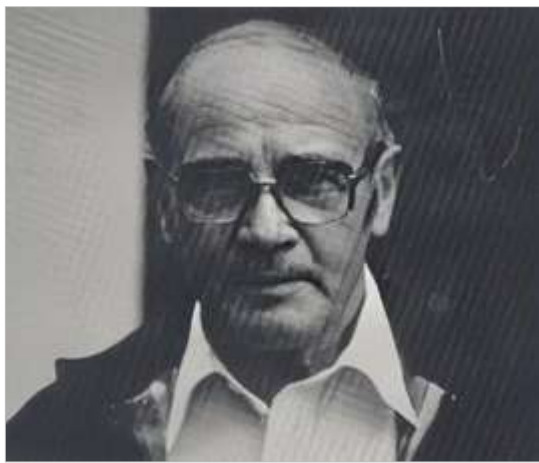
Gemensam verksamhet 1982: Postverk.

Mycket notabelt detta minnesvärda år 1982 är att från och med senhösten stod byn, för första gången på säkert flera hundra år, utan permanent befolkning i och med att byfogden Bertil Gustafsson och hans hustru Gunhild flyttade in till Finnerödja samhälle. Lantbrevbäraren kunde då ställa in sina turer till Barrud och den gula postlådan drogs in. Glädjande nog återkom såväl brevbärare som gul låda till sommaren 1983 på nytt.

Liksom tidigare blev bönehuset under år 1982 samlingspunkt och centrum för alla aktiviteter och kommer förhoppningsvis att så förbli under många år. Med många goda människors välvilja och offervilja har bylaget fått medel för sin fortsatta verksamhet. Byns Barrud sommaröverlevnad är inte i fara, om vi hjälps åt och ger byn en del frivilligt arbete även i framtiden.

Gunhild Gustafsson och Bertil Gustafsson.

Birgit Carlsson och Gunnar Carlsson.

Sören Olofsson, Yngve Olofsson, Ulf Persson och Jan Lindström.

Bertil Gustafsson, Bertil Undén, Lars Fransson och Gunnar Wärn.

T. v: Arne Moberg. T. h: Karin Henningsson.

T. v: Hilding Carlqvist. T. h: Anders Larsson.

Nästa del inleds med avsnittet:
GÅRD FÖR GÅRD – STÄLLE FÖR STÄLLE

Mariestad 2021-09-17 / Alf